

154 194

Z A T W I E R D Z A M

Z-ca Kom. Pow. M.O. d/sBP
dnia..... 3.XI.1957.r.

Limanowa dnia 29.XI.1957.r.
Ścisłe Tajne.
----- Egz.Nr.1.

WYKONANO
ZABEZPIECZONO
W EWIDENCJI SPRAW
pod Nr 8331E
13.12.57
Podpis *[Signature]*

Do
Z-cy Komendanta Powiatowego M.O.
d/s Bezpieczeństwa.

w Limanowej

R A P O R T

o zezwolenie na przekształcenie spraw Ewidencyjno-obszewac.
Nr.3358/F dot.Gawron Walenty i Nr.3098/F/56 dot.Mamak Stanisława
na sprawę agenturalnego sprawdzenia -grupową.

Ja oficer operacyjny Ref.d/s Bezpieczeństwa KPMO w Limanowej
chor.Korzeniowski Henryk po przeanalizowaniu posiadanych materiałów
w sprawach Nr.3358/F i 3098/F doszedłem do wniosku że działalność
wymienionych figurantów stanowi podstawę do przekształcenia ich
spraw w jedną sprawę agenturalnego sprawdzenia na grupę osób a to:

wykonanie inf. "Jostrow" 11° 1979.

- 1.Mamak Stanisław s.Józefa i Agnieszki z.d.
Bednarz ur.9.VI.1913 w Sowlinach/Limanowa
poch.spół.chłopskie,narodowość i bbywat.
polskie,wykształcenie średnie,zawód rolnik
zam.Limanowa ul.Swierczewskiego Nr.41.
- 2.Gawron Walenty s.Jana i Anny z d.Dębska
ur.1.I.1891 w Starej Wsi pow.Limanowa,poch,
społeczne chłopskie ,narodowość i obywat.
polskie,wykształcenie podstawowe z zawodu
rolnik zam.Limanowa Sowliny Nr.64.

I. STRESZCZENIE MATERIAŁÓW

Figurant Mamak Stanisław, jest synem b.działacza ludowego posiada
17.ha ziemi, oraz prowadzi zakład betoniarski. W okresie przedwojennym
służył w wojsku jako zawodowy podoficer w Korpusie Ochrony Pogranicza
w Żytniu. W okresie okupacji był członkiem Komendy Powiatowej BCh.
w Limanowej. Po wyzwoleniu był jednym z aktywniejszych działaczy kie-
rownictwa Powiatowego PSL i z ramienia tej organizacji pełnił funkcję
v-iceburmistrza miasta Limanowej. W tym okresie dał się poznać jako
zacięty wróg ustroju PRL, organizując bojówki PSL na terenie powiatu.
W roku 1952 został aresztowany za działalność w nielegalnej organi-
zacji pod nazwą "OdwetGórski" i skazany na karę dwukrotnie po 10 lat
więzienia, a na mocy amnestii w roku 1956 powrócił z więzienia i prze-
bywa na terenie Limanowej, oraz wznowił kontakty z b.działaczami PSL.

7

155
195

Figurant Gawron Walenty przedwojenny działacz prawicy ludowej, był aktywnym działaczem w Stronnictwie Ludowym, w okresie okupacji członek Powiatowej Komendy BCH w Limanowej. Po wyzwoleniu gorący zwolennik Mikołajczyka był sekretarzem Powiatowego Zarządu PSL. Działalność wymienionych PSLowców wznowiła się szczególnie w okresie po przemianach październikowych w Polsce, gdyż wymienieni przy pomocy szkalowania członków partii starali się zająć stanowiska w aparacie rad narodowych i placówkach handlu spółdzielczego, oraz wystąpili o przechwycenie władzy w Zarządzie ZBOWID.

W pierwszym okresie bardziej aktywnym w opozycyjnej robocie był Gawron Walenty i nie opuszczał on żadnego zebrania na którym usuwano członków partii i swoimi wystąpieniami aktywizował przeciwników ustroju PRL. Również w okresie przedwyborczym Gawron Walenty występował przeciwko centralnym kandydatom na posła i demagogicznymi żądaniami starał się wprowadzać zamęt polityczny na sali a następnie wychodził z zebrania nie czekając na wynik,

Z doniesień informatora ps, Ignac oraz Jastrzab wynika że w tym czasie Gawron Walenty był inspirowany do tej działalności przez Mamaka Stanisława, gdyż każdorazowo po takich zebraniach Gawron odwiedzał Mamaka w jego mieszkaniu i referował mu sytuację na zebraniu i dyskusję. Jeśli chodzi o dalszą działalność Gawrona i Mamaka to należy wymienić aktywność o przeprowadzenie ekshumacji zwłok b. bandytów którzy zostali zabici w czasie napadu na PUBP i następnie zakopani w podwórzu UB.

W piśmie Naczelnika Wydziału III-go KWMO Kraków z dnia 23.VIII.1957.r. wynika że Mamak Stanisław nawiązał kontakt z b. działaczem prawicy Ludowej ze szczebla wojewódzkiego Matusem Jerzym który ustawia Mamaka do działalności po linii prawicy ludowej. Z doniesienia inf.ps. "Jastrzab" z dnia 31.VIII.1957.r. wynika że Matus Jerzy przebywał u Mamaka w okresie między uroczystościami w Kasince a zjazdem chłopskim w Wierzechosławicach i w tym czasie to jest w dniu 21.VIII.1957r w mieszkaniu Mamaka Stanisława odbyło się zebranie na którym byli sami b. działacze PSL i omawiali przebieg uroczystości w Kasince oraz dogadali się w sprawie zaangażowania się w działalność w Chłopskim Towarzystwie Oświaty i Kultury aby w ten sposób mieć możliwość oddziaływania na chłopów.

Na tym zebraniu wytypowano kandydatów do Zarządu Powiatowego CH.T.K.O i na Prezesa powołano Gawrona Walentego, zaś Mamak który mimo że jest całym organizatorem tegoż towarzystwa kierowałby ich pracą przez Gawrona Walentego sam nie wstępując w skład Zarządu. Działalność tego towarzystwa została zabroniona na terenie naszego powiatu przez Powiatową Radę Narodową, jednak organizatorzy a w szczególności Mamak Stanisław i Gawron Walenty, starają się za wszelką cenę zalegalizować to towarzystwo a tymczasem działają jako organizatorzy uniwersytetów ludowych w ramach TWP. Z doniesienia inf.ps. "Fiorun" będącego na kontakcie KWMO Zabkowice Śląskie wynika że organizatorzy tych uniwersytetów ludowych w terenie jak Maczuga Adam z Niedźwiedzia i Górszczyk Antoni z Piszczowej wypowiadają się że na terenie powiatu organizuje się PSL mają oni na myśli możliwość działania w uniwersytetach ludowych aby w ten sposób wpajać ideologię PSL członkom tych uniwersytetów.

Analizując całokształt działalności w/w figurantów dochodzę do wniosku że odżyły wśród nich tendencje prawicy ludowej, a ich działalność pokrywa się z działalnością ich stronników ze szczebla wojewódzkiego. Dążą oni do opanowania stronnictwa ludowego a w szczególności aparatu rad narodowych, co uwi-

=dacznia się w typowaniu z pośród siebie kandydatów na radnych. Z doniesienia inf.ps."Zbigniew" wynika że Mamak Stanisław i Gawron Walenty wspólnie z miejscowym księdzem Kowalskim odbyli zebranie na plebanii na którym omawiano sprawy związane z typowaniem kandydatów do PPRN.

Z doniesienia inf.ps."Jastrzab" z dnia 17.X.1957 wynika że w ostatnim okresie nawiązał on kontakty z b.członkiem nielegalnej organizacji "Odwet Górski" Królem Franciszkiem z Roztoki za którą to działalność byli obydwaj skazani na długoletnie więzienie. Z tegoż doniesienia wynika że wymieniony Król Franciszek skontaktował się z Mamakiem ze pomocą Oleksego Stanisława i razem odwiedzili oni Mamaka Stanisława, w jego prywatnym mieszkaniu.

Materiały uzyskane w tej sprawie dają podstawę do twierdzenia że figuranci mogą być związani ze sobą organizacyjnie i są oni odgórnie ustawiani do powyższej działalności, dlatego też konieczne jest dokładne rozeznanie ich działalności w ramach sprawy agenturalnego sprawdzenia, w której należy ustalić.

1. Czy działalność wymienionych jest działalnością zorganizowaną, czy też tylko zbieżność wrogich poglądów.
2. Formy i metody tej działalności, a także dokumentować ich wrogie wystąpienia a w szczególności w obecnym okresie przedwyborczym do gromadzkich rad narodowych.

PLAN SPRAWDZENIA

1. W typowanego i opracowywanego kandydata "OS", który według posiadanych przez nas materiałów, utrzymuje aktualny kontakt z Mamakiem Stanisławem i posiada u niego zaufanie, gdyż Mamak Stanisław wciąga kandydata do działalności w Ch.T.K.O o czym świadczy notatka służbowa mówiąca o tym że OS po zebraniu wyborczym tegoż towarzystwa w dniu 15.IX.1957 udał się do mieszkania Mamaka St. gdzie razem z Matuszem Jerzym omawiali sprawy związane z działalnością tegoż towarzystwa - należy zakończyć opracowanie do dnia 10.XII.1957.r. Odpowiedzialny za wykonanie oficer oper. Korzeniowski
2. Po zawerbowaniu informator otrzyma zadanie w sprawie figurantów które zostanie sprawdzone przez sieć równoległą a to inf.ps. "Jastrzab". Zadanie zmierzać będzie do rozpoznania kontaktu figuranta Mamaka Stanisława z Królem Franciszkiem z Roztoki, czy Mamak Stanisław zleca jakieś zadania do wykonania Królowi F. Ponadto "OS" otrzyma zadanie ustalenia czy Mamak Stanisław i Gawron Walenty stawiają polityczne cele przed uniwersytetami ludowymi, czy w tej sprawie ustawiani i w jaki sposób są przez Matusa Jerzego. Częstotliwość przyjazdów Matusa Jerzego do Mamaka oraz wszelkie dane dotyczące zaangażowania się aktywu PSLowskie= w działalności uniwersytetów ludowych.

Dane te "OS" winien uzyskać zarówno w drodze rozmów z figurantem Mamakiem Stanisławem, jak również w czasie rozmów z Królem Franciszkiem z którym zna się z okresu działalności w BCH. Punkt ten zostanie wykonany o ile "OS" zgodzi się na werbunek co przed nim zostanie postawione w najbliższych 10 dniach. Odpowiedzialny za wykonanie tegoż punktu of.oper.

